

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

Zagreb, kolovoz 2012.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O MINISTARSTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
	Programi financirani u 2011.	9
II.	REVIZIJA ZA 2011.	11
	Ciljevi i područja revizije	11
	Metode i postupci revizije	11
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2010.	11
	Nalaz za 2011.	15
III.	MIŠLJENJE	25

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/12-01/6
URBROJ: 613-02-01-12-6

Zagreb, 31. kolovoza 2012.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA PRAVOSUĐA ZA 2011.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva pravosuđa (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2011.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 16. siječnja do 31. kolovoza 2012.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug rada Ministarstva je do 22. prosinca 2011. bio propisan Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 199/03, 30/04, 136/04, 22/05, 44/06, 5/08, 27/08 i 77/09). Od navedenog datuma na snazi je Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 150/11). Prema odredbama navedenih Zakona, Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na područje građanskoga, kaznenog i trgovačkog prava te upravnog sudovanja, ustrojstvo i rad te stručno osposobljavanje i usavršavanje sudaca, državnih odvjetnika i djelatnika u sudovima, državnim odvjetništvima, tijelima nadležnim za vođenje prekršajnog postupka i tijelima koja izvršavaju kaznene prekršajne sankcije, upravne i druge poslove u javnom bilježništvu i odvjetništvu, sudske i javnobilježničke pristojbe, međunarodnu pravnu pomoć i druge oblike pravne pomoći, izvršavanje kaznenih i prekršajnih sankcija, pomilovanja i uvjetne otpuste, te informatizaciju pravosuđa. Također, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na pravo vlasništva, imovinsko-pravne poslove u vezi s izvlaštenjem i drugim ograničenjima vlasništva, imovinsko-pravne poslove glede građevinskoga, poljoprivrednog i šumskog zemljišta, komasaciju, promet zemljišta i zgrada te dio agrarnih operacija koji nisu u djelokrugu drugog tijela državne uprave, imovinu stranih državljana, poslove naknade za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine koji nisu u djelokrugu drugog tijela državne uprave, te poslove koji se odnose na sukcesiju imovine, prava i obveza bivše SFRJ. Nadalje, obavlja nadzor nad poslovima uprave u tijelima sudbene vlasti, državnom odvjetništvu i tijelima za vođenje prekršajnog postupka, upravne i stručne poslove u vezi sa suradnjom Vlade Republike Hrvatske s međunarodnim kaznenim sudovima, poslove zastupanja Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava u Strasbourgu, Međunarodnim sudom pravde i drugim međunarodnim sudovima, ako posebnom odlukom Vlade Republike Hrvatske nije odlučeno drukčije, poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Unutarnje ustrojstvo, nazivi upravnih organizacija i unutarnjih ustrojstvenih jedinica u sastavu Ministarstva, njihov djelokrug, način upravljanja, te okvirni broj državnih službenika i namještenika potrebnih za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva, uređeni su odredbama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva (Narodne novine 38/10 i 132/11). Navedenom Uredbom je ustrojeno osam upravnih organizacija, te tri druge ustrojstvene jedinice. Ustrojene su slijedeće upravne organizacije: Uprava za organizaciju pravosuđa, Uprava za građansko, trgovačko i upravno pravo, Uprava za kazneno pravo, Uprava za Europsku uniju i međunarodnu suradnju, Uprava za zatvorski sustav, Uprava za probaciju i podršku žrtvama i svjedocima, Ured za suradnju s međunarodnim kaznenim sudovima, te Ured za praćenje prakse i zastupanje pred europskim sudovima. Druge ustrojstvene jedinice su Kabinet ministra, Tajništvo, te Samostalni odjel za unutarnju reviziju.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Ministarstva su prihodi iz državnog proračuna (uključujući inozemne zajmove), pomoći iz predpristupnih fondova Europske unije (dalje u tekstu: EU), prihodi od obavljanja poslova na tržištu (vlastiti prihodi) i drugi izvori.

U državom proračunu, u okviru razdjela Ministarstva, planirana su i ostvarena sredstva za 232 proračunska korisnika, razvrstana u 16 proračunskih glava (Ministarstvo, Pravosudna akademija, Zatvori i kaznionice, Vrhovni sud Republike Hrvatske, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Upravni sud Republike Hrvatske, Upravni sudovi, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, Županijski sudovi, Trgovački sudovi, Županijska državna odvjetništva, Općinski sudovi, Općinska državna odvjetništva, Prekršajni sudovi, te Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta). S obzirom da su navedena tijela samostalne pravne osobe, njihovi financijski izvještaji i poslovanje nisu obuhvaćeni financijskom revizijom Ministarstva.

Od 232 proračunska korisnika, 209 su pravosudna tijela, a 23 su zatvori i kaznionice, s ukupno 14 076 zaposlenika na koncu 2011.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva iz 2011., planirano je 920 zaposlenika. Koncem 2011. u Ministarstvu je bilo 616 zaposlenika.

Zakonski predstavnik Ministarstva do 22. prosinca 2011. je bio Dražen Bošnjaković, a od 23. prosinca 2011. Orsat Miljenić.

Planiranje

Financijski plan Ministarstva za 2011. je iznosio 471.333.867,00 kn. Nakon preraspodjela sredstava državnog proračuna obavljenih na temelju odluka Vlade Republike Hrvatske, financijski plan Ministarstva je smanjen za 12,6%, te iznosi 411.970.034,00 kn. Vrijednosno značajnija odstupanja nakon preraspodjele planiranih sredstava su se odnosila na smanjenje rashoda za aktivnost Zastupanje pred međunarodnim sudom i međunarodnim kaznenim sudovima u iznosu 8.500.000,00 kn, za aktivnost Općinsko državno odvjetništvo u Puli u iznosu 8.056.270,00 kn, za aktivnost Državno odvjetništvo Republike Hrvatske (dogradnja zgrade) u iznosu 6.453.900,00 kn, te za aktivnost Općinski sud u Karlovcu (dogradnja, adaptacija i opremanje zgrade) u iznosu 4.986.513,00 kn. Izvori financiranja su, osim državnog proračuna, inozemni zajmovi, pomoći iz predpristupnih fondova EU, vlastiti prihodi, te drugi izvori. Vrijednosno značajniji rashodi su planirani za provedbu programa Koordinacija i upravljanje pravosuđa u visini 40,1% planiranih sredstava, programa Informatizacija, modernizacija i održavanje informacijskog sustava u visini 21,3%, te za provedbu programa Izgradnja, obnova, održavanje i opremanje zgrada u visini 13,5% planiranih sredstava. U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2012. i 2013. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi i izdaci za 2012. u iznosu 423.440.313,00 kn, te za 2013. u iznosu 411.283.650,00 kn.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, te Bilješke.

Financijski izvještaji proračunskih korisnika u nadležnosti Ministarstva i financijski izvještaj Ministarstva u užem smislu su konsolidirani u skladu s odredbom članka 20. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 32/11).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2011., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 366.234.247,00 kn, što je za 15.248.869,00 kn ili 4,3% više u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi su za 2011. ostvareni za 45.735.787,00 kn ili 11,1% manje od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi iz proračuna	348.935.347,00	342.143.994,00	98,1
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	49.100,00	234.518,00	477,6
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.947.108,00	4.688,00	0,2
4.	Prihodi od imovine	4.769,00	2.671,00	56,0
5.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	0,00	23.848.376,00	0,0
6.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	49.054,00	0,00	0,0
	Ukupno	350.985.378,00	366.234.247,00	104,3

Vrijednosno najznačajniji su prihodi iz državnog proračuna, koji su ostvareni u iznosu 342.143.994,00 kn i čine 93,4% ukupnih prihoda. Namijenjeni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 276.617.986,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 61.476.048,00 kn, te podmirenje ugovornih obveza u iznosu 4.049.960,00 kn. U odnosu na 2010., prihodi iz državnog proračuna su manji za 6.791.353,00 kn ili 1,9%. Vrijednosno značajniji prihodi iz državnog proračuna su namijenjeni za financiranje aktivnosti Zastupanje pred međunarodnim sudom i međunarodnim kaznenim sudovima (intelektualne usluge) u iznosu 28.828.977,00 kn, za financiranje aktivnosti Informatizacija pravosudnih tijela (računalne usluge) u iznosu 26.822.675,00 kn, te za financiranje aktivnosti Povrede prava na suđenje u razumnom roku (financijski rashodi) u iznosu 25.040.710,00 kn. U okviru prihoda iz državnog proračuna su evidentirani prihodi zajma Međunarodne banke za obnovu i razvoj u iznosu 21.519.910,00 kn za projekt Implementacija integriranog sustava zemljišne administracije i projekt Potpora pravosudnom sustavu.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna se odnose na prihode iz predpristupnih fondova EU (PHARE 2006, IPA 2007, IPA 2008 i IPA I 2009) u iznosu 23.848.376,00 kn, od čega se na PHARE 2006 odnosi 5.317.781,00 kn, a na IPA 2007, IPA 2008 i IPA I 2009 se odnosi 18.530.595,00 kn. Navedeni prihodi su u 2010. evidentirani u okviru prihoda iz državnog proračuna u iznosu 27.213.908,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada su u 2010. ostvareni za 1.942.420,00 više nego u 2011., a razlog je što su se navedeni prihodi u 2010. najvećim dijelom odnosili na povrat sredstava od udruga za pravnu pomoć.

Primici od financijske imovine i zaduživanja nisu ostvareni. Primitak u 2010. se odnosio na primitak od prodaje stana zaposleniku na obročnu otplatu na temelju ugovora o kupoprodaji stana iz 2005. Ugovor je zaključen na rok otplate 25 godina, međutim zaposlenik je u 2010. otplatio cjelokupnu ugovornu obvezu.

Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima, primicima i izdacima za 2011., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 371.402.539,00 kn, što je za 19.471.506,00 kn ili 5,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi i izdaci su za 2011. ostvareni za 40.567.495,00 kn ili 9,8% manje od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	62.356.383,00	71.278.049,00	114,3
2.	Materijalni rashodi	218.800.632,00	177.816.930,00	81,3
3.	Financijski rashodi	2.538.507,00	51.304.272,00	-
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	4.343.980,00	2.215.674,00	51,0
5.	Drugi rashodi	600.000,00	700.000,00	116,7
6.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	59.099.308,00	63.744.096,00	107,8
7.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	4.192.223,00	4.343.518,00	103,6
Ukupno		351.931.033,00	371.402.539,00	105,5
Manjak prihoda i primitaka		0,00	5.168.292,00	-

Manjak prihoda i primitaka za 2011. iznosi 5.168.292,00 kn. Iz ranijeg razdoblja je prenesen manjak u iznosu 15.860.380,00 kn, te je u naredno razdoblje prenesen manjak prihoda i primitaka u iznosu 21.028.672,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji su materijalni rashodi koji su ostvareni u iznosu 177.816.930,00 kn i čine 47,9% ukupnih rashoda i izdataka. Drugi značajniji rashodi se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 71.278.049,00 kn i rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 63.744.096,00 kn.

Vrijednosno značajniji materijalni rashodi se odnose na rashode za intelektualne i osobne usluge u iznosu 73.795.672,00 kn, rashode za računalne usluge u iznosu 50.820.311,00 kn i rashode za zakupnine i najamnine u iznosu 17.497.490,00 kn.

U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge, vrijednosno najznačajniji se odnose na aktivnost Zastupanje pred međunarodnim sudom i međunarodnim kaznenim sudovima u iznosu 24.373.320,00 kn. Drugi rashodi za intelektualne i osobne usluge se odnose na aktivnost Administracija i upravljanje u iznosu 4.606.435,00 kn, tekući projekt PHARE 2006 Podrška upravljanju sudom i unapređenje upravljanja sudskim spisima-ICMS u iznosu 4.092.633,00 kn, aktivnost Resocijalizacija osuđenih osoba koje sankcije izvršavaju na slobodi u iznosu 3.817.114,00 kn, te kapitalni projekt IPA 2008 Podrška implementaciji novog Zakona o kaznenom postupku u iznosu 3.741.726,00 kn.

U okviru rashoda za zakupnine i najamnine, vrijednosno najznačajniji se odnose na rashode za zakupnine poslovnih prostora u iznosu 14.677.922,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu navedeni rashodi su veći za 6.805.143,00 kn ili 86,4%. U 2010. zakup je plaćan za 14 032 m² poslovnog prostora, a u 2011. za 27 917,37 m². Povećanje rashoda za zakupnine poslovnih prostora se odnosi na zakup prostora na lokacijama u Zagrebu, te na rashode za zakup prostora na 21 lokaciji. Zakup poslovnog prostora na jednoj lokaciji je u razdoblju od 2006. do konca 2010. godišnje manje plaćan za 342.561,60 EUR (približno 2.500.000,00 kn) na ime uloženi sredstava u uređenje prostora.

Zakup poslovnog prostora površine 7 135,85 m², za potrebe Prekršajnog suda Zagreb i novoustrojenog Upravnog suda Zagreb je ugovoren u veljači 2011. Ugovorena je mogućnost produženja zakupa na godinu dana ili otkupa prostora u cijelosti uz pravo prvokupa. Zakupnina je ugovorena u iznosu 60,33 kn po m², što mjesečno iznosi 408.420,00 kn. Rashodi za zakup navedenog prostora su u 2011. iznosili 3.267.360,00 kn za razdoblje od svibnja do prosinca 2011. Prije zaključenja ugovora o zakupu, Ministarstvo je zatražilo suglasnost Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom. Razlog odabira navedenog prostora nije obrazložen. Prekršajni sud u Zagrebu do preseljenja na novu lokaciju je bio smješten na četiri lokacije, a zakup se nije plaćao zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa. Zakupodavac je u listopadu 2011. ponudio otkup nekretnine u kojoj je zakupljen navedeni poslovni prostor, po cijeni 9.750.000 EUR. Nekretnina je opterećena založnim pravom banke, te je predložena mogućnost preuzimanja obveza zakupodavca do ponuđene cijene ili kupovina vlastitim ili kreditnim sredstvima. Ministarstvo je potom uputilo dopis Agenciji za upravljanje državnom imovinom, kojim traži uputu o postupanju, odnosno suglasnost za produženje ugovora o zakupu. Navelo je da je zakup privremeno rješenje jer zakupnina predstavlja značajan financijski teret za državni proračun (godišnja zakupnina iznosi 5.166.000,00 kn), te predložilo kupnju nekretnine, čime bi se trajno riješio smještaj navedenih sudova. Nekretninu je planirano kupiti kreditnim sredstvima s rokom otplate šest do sedam godina. Nadalje, Ministarstvo je navelo, da bi sredstva planirana u proračunu za zakup poslovnog prostora bila dostatna za plaćanje obroka kredita. U državnom proračunu za 2011. su sadržane i projekcije rashoda za 2012. i 2013., prema kojima su za navedene godine planirani manji rashodi od iznosa preuzetih obveza za zakup poslovnih prostora.

Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu nefinancijske imovine su ostvareni za šest kapitalnih projekata i to za kapitalni projekt Nabava računalne opreme za pravosudna tijela u iznosu 9.875.758,00 kn, Kaznionica u Glini u iznosu 6.331.505,00 kn, Informatizacija Ministarstva i središnjih registara u iznosu 6.012.236,00 kn, Uređenje i opremanje pravosudnih tijela u iznosu 5.101.680,00 kn, Županijski sud u Osijeku (sanacija i adaptacija zgrade) u iznosu 4.024.511,00 kn, te za kapitalni projekt Državno odvjetništvo Republike Hrvatske (dogradnja zgrade) u iznosu 3.316.852,00 kn.

Financijski rashodi su u 2011. veći za 48.765.765,00 kn u odnosu na 2010., kada su ostvareni u iznosu 2.538.507,00 kn. Najznačajnije odstupanje se odnosi na aktivnost Povrede prava na suđenje u razumnom roku. Navedena aktivnost je Državnim proračunom za 2010. planirana u okviru rashoda Ministarstva financija, a u 2011. je planirana u okviru Ministarstva. U 2011. rashodi za navedenu aktivnost su ostvareni u iznosu 29.835.081,00 kn. Nadalje, rashodi za izvršavanje pravomoćnih sudskih odluka i nagodbi (naknada štete za neutemeljeno uhićenje, nagodbe sa zaposlenicima Ministarstva za pasivna dežurstva i za prekovremene sate, te nagodbe s pravnim osobama iz ranijih godina za računalne usluge i izvedene radove), koji su u 2011. ostvareni u iznosu 3.022.521,00 kn, te rashodi za izgubljene presude za aktivnost Izvršenje presuda suda za ljudska prava – Strasbourg ostvareni u iznosu 2.233.064,00 kn, u poslovnim knjigama Ministarstva za 2010. su bili evidentirani u okviru drugih nespomenutih rashoda poslovanja.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 4.343.518,00 kn se odnose na otplatu zajma za nabavu zgrade Upravnog suda Republike Hrvatske u iznosu 2.252.989,00 kn, te zgrade Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske u iznosu 2.090.529,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2011., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 328.036.684,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2011.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2011.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	481.192.723,00	319.038.233,00	66,3
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	54.296.740,00	54.296.740,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	21.429.184,00	54.862.401,00	256,0
1.3.	Postrojenja i oprema	8.095.131,00	23.197.599,00	286,6
1.4.	Prijevozna sredstva	1.373.962,00	1.002.348,00	72,9
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	328.138.880,00	114.989.099,00	35,0
1.6.	Druga nefinancijska imovina	67.858.826,00	70.690.046,00	104,2
2.	Financijska imovina	13.083.582,00	8.998.451,00	68,8
2.1.	Novčana sredstva	6.506.499,00	5.000,00	0,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	210.990,00	225.479,00	106,9
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	587,00	587,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	0,00	773.051,00	0,0
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	6.365.506,00	7.994.334,00	125,6
Ukupno imovina		494.276.305,00	328.036.684,00	66,4
3.	Obveze	42.818.111,00	44.251.246,00	103,3
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	22.484.444,00	28.189.068,00	125,4
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	2.566.827,00	2.092.562,00	81,5
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	17.766.840,00	13.969.616,00	78,6
4.	Vlastiti izvori	451.458.194,00	283.785.438,00	62,9
Ukupno obveze i vlastiti izvori		494.276.305,00	328.036.684,00	66,4
Izvanbilančni zapisi		29.003.586,00	29.003.586,00	100,0

Vrijednosno značajnija imovina se odnosi na nefinancijsku imovinu u pripremi u iznosu 114.989.099,00 kn, građevinske objekte u iznosu 54.862.401,00 kn, prirodna bogatstva (zemljište) u iznosu 54.296.740,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 28.669.971,00 kn, te postrojenja i opremu u iznosu 23.197.599,00 kn.

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi je u odnosu na stanje iskazano početkom 2011., manja za 213.149.781,00 kn ili 65,0%, s obzirom da su investicijska ulaganja (građevinske objekte, opremu i namještaj) koja su okončana u ranijem razdoblju, prenesena krajnjim korisnicima (zatvorskom sustavu i pravosudnim tijelima).

Vrijednost građevinskih objekata je povećana za 156,0% u odnosu na stanje iskazano početkom 2011., a rezultat je prijenosa vlasništva nekretnine u Splitu, na Republiku Hrvatsku.

Vrijednost postrojenja i opreme je povećana za 186,6% u odnosu na stanje iskazano početkom 2011., a rezultat je nabave komunikacijske opreme (audio video oprema za rad pravosudnih tijela-državnih odvjetništava), te računala i računalne opreme za pravosudna tijela. Dio računala i računalne opreme nabavljene koncem 2011. nije iz poslovnih knjiga Ministarstva preneseno krajnjim korisnicima u 2011., nego je to učinjeno u veljači 2012. Vrijednost nematerijalne imovine se odnosi na licence.

Novčana sredstva iskazana u iznosu 5.000,00 kn se odnose na sredstva u blagajni.

Rashodi budućeg razdoblja se najvećim dijelom, u iznosu 6.435.079,00 kn, odnose na plaće zaposlenima i naknade za prijevoz za prosinac 2011.

Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja se odnose na potraživanja za prihode po posebnim propisima – pravosudni ispiti u iznosu 686.309,00 kn.

Ukupne obveze na dan 31. prosinca 2011. su iznosile 44.251.246,00 kn, što je za 3,3% više u odnosu na iskazane početkom godine. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 28.189.068,00 kn, obveze za zajmove u iznosu 13.969.616,00 kn, te obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 2.092.562,00 kn. Obveze su plaćene na teret proračuna za 2012., odnosno financijskim planom za 2012. su obuhvaćene obveze koje su dospjele u 2011., koje dopijevaju u 2012., kao i rashodi iz 2012. Obveze za zajmove se odnose na obveze za dugoročne zajmove iskorištene za nabavu poslovnih zgrada za potrebe smještaja Visokog trgovačkog suda i Upravnog suda Republike Hrvatske. Na koncu 2011. dospjele obveze su iznosile 20.897.387,00 kn, od čega je do ožujka 2012. podmireno 14.913.744,00 kn, te je u vrijeme obavljanja revizije (ožujak 2012.) ostalo nepodmireno 5.983.643,00 kn.

Programi financirani u 2011.

Financijskim planom za 2011. Ministarstvo je planiralo financiranje 12 programa koji obuhvaćaju 36 aktivnosti, 54 kapitalna projekta i osam tekućih projekata. Programi su sljedeći: Koordinacija i upravljanje pravosuđa, Imenovanja pravosudnih dužnosnika, Vođenje sudskih postupaka, Edukacija i informiranje u pravosudnom sustavu, Racionalizacija mreže pravosudnih tijela, Izgradnja, obnova, održavanje i opremanje zgrada, Informatizacija, modernizacija i održavanje informacijskog sustava, Potpora pravosudnom sustavu – zajam IBRD, Upravljanje zatvorskim i probacijskim sustavom, Suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, Ljudska prava, te Zemljišne knjige.

- Projekti financirani iz programa CARDS i PHARE

Prihodi i rashodi projekata financiranih iz programa CARDS i PHARE su planirani u iznosu 6.031.944,00 kn, a ostvareni su u iznosu 5.324.560,00 kn. U planiranom iznosu je uključen projekt iz programa CARDS 2004 Potpora djelotvornom i modernom radu i funkcioniranju Upravnog suda u Republici Hrvatskoj u iznosu 448.000,00 kn, koji u 2011. nije ostvaren. Sredstvima pomoći iz programa PHARE su financirani rashodi u iznosu 5.317.781,00 kn, a sredstvima državnog proračuna u iznosu 6.779,00 kn. Ostvareni rashodi se odnose na projekte Podrška upravljanju sudom i unapređenje upravljanja sudskim spisima-ICMS u iznosu 4.092.633,00 kn, te Usklađivanje i objavljivanje sudske prakse u iznosu 1.231.927,00 kn.

Aktivnosti na projektu Potpora djelotvornom i modernom radu i funkcioniranju Upravnog suda u Republici Hrvatskoj su djelomično završene. Aktivnosti koje se odnose na twinning usluge su obavljene u skladu s ugovorom i obavljena su završna plaćanja, dok aktivnosti koje su se odnosile na konzultantske usluge nisu završene, a rok je bio konac travnja 2008. Konzultantske usluge su ugovorene u vrijednosti 149.389 EUR. Središnja agencija za financiranje i ugovaranje (dalje u tekstu: SAFU) je u 2008. obustavila završno plaćanje prema okvirnom ugovoru, jer Upravni sud kao krajnji korisnik nije prihvatio IT aplikaciju koja je razvijena kroz ovaj projekt. Tijekom 2009. i 2010. izvoditelj je dorađivao aplikaciju. Koncem 2010. korisnik je ponovo uputio službeno očitovanje o neprihvatanju aplikacije.

Prema obrazloženju jedinice za provedbu projekta, SAFU je u travnju 2011. angažirala neovisnog IT stručnjaka radi procjene realizacije ugovora o nabavi konzultantskih usluga. Ministarstvo nije dobilo izvješće stručnjaka, nego je SAFU potvrdio da je procjena stručnjaka bila u skladu s ranijim mišljenjem dobivenim od Upravnog suda i Ministarstva. S obzirom da konzultant/ugovaratelj nije postigao očekivane rezultate ugovora niti Sporazuma zaključenog u prosincu 2009. s Upravnim sudom i Ministarstvom, završno plaćanje SAFU-a je suspendirano. Koncem 2011. SAFU je pokrenula službeni postupak mirenja pred Delegacijom Europske unije, a konačni rok za utvrđivanje stajališta i donošenje odluke o uspješnosti postupka mirenja je bio 24. veljače 2012. Predstavnici Ministarstva i Upravnog suda su sudjelovali na dva sastanka vezana uz postupak mirenja - jedan je održan s predstavnicima SAFU, a jedan s predstavnicima SAFU i Delegacije Europske unije. Do vremena obavljanja revizije Ministarstvo nije zaprimilo službenu obavijest SAFU-a o zaključcima postupka mirenja i daljnjim koracima koje treba poduzeti kako bi se okončalo pitanje ugovora o konzultantskim uslugama.

Aktivnosti na projektu Podrška upravljanju sudom i unapređenje upravljanja sudskim spisima-ICMS, te na projektu Usklađivanje i objavljivanje sudske prakse su završene koncem 2010. Aktivnosti su obavljene u skladu s projektima i zaključenim ugovorima. U 2011. su obavljena završna plaćanja.

II. REVIZIJA ZA 2011.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka, te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Ministarstva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

U obavljanju revizije su korištene sljedeće metode i postupci: analitički postupci, izračunavanje, pregledavanje, te ispitivanje i potvrđivanje. Analitički postupci su primijenjeni za izračun i analizu značajnih pokazatelja i trendova. Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza je proučena i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Korišteni su izvještaji vezani za subjekt u cjelini i pojedine aktivnosti. Ujedno su, kod utvrđivanja područja rizika, korištene objave u tisku. Postupcima izračunavanja je provjeravana računska točnost dokumentacije i evidencija. U postupcima pregledavanja su provjerene poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje su dokaz nastalim poslovnim događajima.

Provjeravano je, je li knjigovodstvena dokumentacija vjerodostojan dokaz nastaloj poslovnoj promjeni, te pravilnost i pravodobnost evidentiranja poslovnih događaja u poslovnim knjigama. Također je provjerena usklađenost podataka iz poslovnih knjiga s podacima iz financijskih izvještaja. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Provjerena je dosljednost primjene propisa, procedura i drugih internih akata. Ispitivanjem i potvrđivanjem su pribavljeni dokazi o pojedinim poslovnim događajima prikupljanjem informacija i usmenih obrazloženja zaposlenika.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2010.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Ministarstva za 2010., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju je naložio, u skladu sa zaključkom Vlade Republike Hrvatske, aktivnosti na uspostavi i razvoju financijskog upravljanja i kontrola staviti u nadležnost jedinice za financije i proračun. S obzirom na brojnost procesa i korisnika proračuna u okviru Ministarstva, te Zaključak Vlade Republike Hrvatske iz ožujka 2009. kojim su čelnici korisnika državnog proračuna koji koriste sredstva iz pretpristupnih fondova EU zaduženi za popunjavanje radnih mjesta u jedinicama za unutarnju reviziju, Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da je potrebno popuniti sistematizirana radna mjesta u odjelu za unutarnju reviziju.

Financijski plan za 2010. nije bio sveobuhvatan, jer nisu planirani prihodi iz predpristupnih fondova EU (programa PHARE 2006), prihodi po posebnim propisima, prihodi od obavljanja poslova na tržištu, primici od financijske imovine i zaduživanja, te prihodi od imovine, te je naložio više pozornosti posvetiti planiranju, kako bi planovi bili realni i u funkciji praćenja ciljeva poslovanja.

U pojedinim slučajevima, kod planiranja, evidentiranja i izvještavanja prihodi nisu iskazani prema odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10). Državni ured za reviziju je naložio postupati u skladu s odredbama navedenog Pravilnika.

U pojedinim slučajevima, rashodi nisu evidentirani na računima propisanim računskim planom, odnosno dio rashoda poslovanja je evidentiran na računu rashoda za nefinancijsku imovinu, te je povećavana vrijednost imovine. Također, vrijednost imovine (više objekata) je povećana za rashode tekućeg i investicijskog održavanja, jer su pogrešno evidentirani na rashodima za nefinancijsku imovinu. Naloženo je korištenje proračunskih sredstava samo za namjene i do visine utvrđene državnim proračunom, te evidentiranje poslovnih događaja prema načelima koja su propisana odredbama Zakona o proračunu.

Obavljeni popis imovine i obveza sa stanjem 31. prosinca 2010. nije bio cjelovit. Popisom nisu bili obuhvaćeni stanovi, garaža, dio potraživanja (za prodane stanove i stanove dane u najam), te ulaganja u građevinske objekte u pripremi. Državni ured za reviziju je naložio obavljati popis ukupne imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11).

Državni ured za reviziju je naložio podatke o imovini dostaviti Agenciji za upravljanje državnom imovinom.

Naložio je ustrojiti evidenciju potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu, te poduzimati mjere za pravodobnu naplatu kako je propisano odredbama Zakona o proračunu.

Vezano za zaključivanje ugovora o djelu je naložio postupati u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 92/10, 49/11, 150/11 i 34/12).

S obzirom da Ministarstvo obavlja djelatnost na više lokacija na području Zagreba, te ima značajne troškove zakupnina, a u cilju racionalnog korištenja sredstava, te lakše i učinkovitije poslovne komunikacije u okviru Ministarstva, Državni ured za reviziju je predložio da Ministarstvo u suradnji s Agencijom za upravljanje državnom imovinom poduzme mjere kako bi se pronašao prostor po povoljnijim uvjetima, koji bi zadovoljavao potrebe Ministarstva.

U najvećem broju slučajeva imovinu (opremu, namještaj, izgradnja i dodatna ulaganja na građevinskim objektima) koju je Ministarstvo nabavljalo za potrebe zatvorskog sustava i pravosudnih tijela, nakon okončanja ulaganja rješenjem nisu prenesena na krajnje korisnike, te isknjižena iz poslovnih knjiga Ministarstva i evidentirana u poslovnim knjigama zatvorskog sustava i pravosudnih tijela, kako bi se pravodobno obračunao ispravak vrijednosti imovine, a podaci iskazani u poslovnim knjigama bili realni i istiniti.

Državni ured za reviziju je predložio donijeti pisane procedure radi utvrđivanja nadležnosti, odgovornosti i rokova u svrhu pravodobnog prijenosa imovine krajnjim korisnicima i pravilnog evidentiranja u poslovnim knjigama.

Poslovna zgrada nabavljena za potrebe Općinskog suda Split (koji je privremeno smješten u bivšoj vojarni Dračevac), nije bila preuređena i stavljena u uporabu. Naložio je poduzeti mjere kako bi se zgrada nabavljena za potrebe Općinskog suda Split stavila u uporabu, odnosno koristila za namjene za koje je nabavljena.

Državni ured za reviziju je naložio poduzeti zakonske mjere naplate potraživanja za zakupnine, odnosno mjere predviđene ugovorom, a za kašnjenje u plaćanjima obračunati zatezne kamate.

Također je naložio utvrditi broj stanova koji je dan Ministarstvu na korištenje, te evidentirati stanove u poslovnim knjigama i pomoćnim evidencijama. Naložio je evidentirati potraživanja za stanove dane u najam i poduzimati mjere za pravodobnu i cjelovitu naplatu potraživanja. Skrenuo je pozornost na odredbe Zakona o porezu na dohodak, odnosno obvezu obračuna propisanih poreza i doprinosa na razliku ugovorenih i tržišnih najamnina za stanove.

Uredski namještaj u vrijednosti 573.470,00 kn, te klima uređaji u vrijednosti 214.259,00 kn su nabavljeni bez provođenja propisanih postupaka javne nabave, te je Državni ured za reviziju naložio nabavu roba, usluga i radova obavljati u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07 i 125/08).

Revizijom za 2011. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, koji su u postupku izvršenja i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- Financijskim planom za 2011. su planirani svi prihodi.
- Prihodi su iskazani prema odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.
- U najvećem broju slučajeva, imovina (oprema, namještaj, izgradnja i dodatna ulaganja na građevinskim objektima) koju je Ministarstvo nabavljalo za potrebe zatvorskog sustava i pravosudnih tijela u ranijim godinama, rješenjima je prenesena na krajnje korisnike, te isknjižena iz poslovnih knjiga Ministarstva i evidentirana u poslovnim knjigama zatvorskog sustava i pravosudnih tijela.
- Poduzete su mjere naplate potraživanja za zakupnine.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- Aktivnosti vezane za uspostavu i razvoj financijskog upravljanja i kontrola i nadalje su u okviru Uprave za organizaciju pravosuđa - Odjela za nadzor nad materijalnim i financijskim poslovanjem pravosudnih tijela, odnosno nisu u nadležnosti jedinice za financije i proračun.
U odjelu za unutarnju reviziju su zaposlena tri revizora, a sistematizacijom su predviđena četiri.
- Ustrojavanje evidencije potraživanja za stanove dane u najam je u tijeku, ali još uvijek nije ustrojena evidencija potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu.

- Poslovna zgrada kupljena za potrebe Općinskog suda Split (koji je privremeno smješten u bivšoj vojarni Dračevac), nije bila preuređena i stavljena u uporabu. Preuređenje zgrade će se financirati sredstvima zajma u okviru projekta Projekt potpore pravosudnom sektoru. Objava natječaja za radove na preuređenju zgrade Općinskog suda Split je planirana do sredine svibnja 2012.
- Ministarstvo u suradnji s Agencijom za upravljanje državnom imovinom poduzima mjere kako bi se pronašao prostor po povoljnijim uvjetima, koji bi zadovoljavao potrebe Ministarstva.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- Jedinstvena evidencija otvorenih računa posebnih namjena na kojima se evidentiraju deponirana novčana sredstva pravosudnih tijela i zatvorskog sustava (novčani polozi stranaka i zatvorenika, jamčevine i drugo) nije ustrojena, kao ni odgovarajući sustav kontrole navedenih sredstava. Prema konsolidiranim financijskim izvještajima, stanje navedenih sredstava koncem 2011. je iznosilo 1.093.795.477,00 kn, što je za 465.293.533,00 kn ili 74,0% više od stanja iskazanog početkom 2011.
- U pojedinim slučajevima rashodi nisu evidentirani na propisanim računima računskog plana i uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja, odnosno na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze) neovisno o plaćanju.
- Popis imovine i obveza sa stanjem 31. prosinca 2011. nije cjelovit. Popisom nisu obuhvaćeni stanovi, dio potraživanja (za prodane stanove i stanove dane u najam), te dio ulaganja u građevinske objekte u pripremi. Agenciji za upravljanje državnom imovinom nisu dostavljeni podaci o imovini. Podaci o broju stanova s kojima raspolaže Ministarstvo evidentirani u poslovnim knjigama i pomoćnim evidencijama, nisu cjeloviti i usklađeni.
- Rashodi za naknade prema ugovorima o djelu su ostvareni u iznosu većem od propisanog odredbama Zakona o državnim službenicima.
- U 2011. u određenom broju slučajeva su utvrđene nepravilnosti u postupcima javne nabave.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2011.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih financijskih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, projekti financirani iz programa PHARE 2006 u 2010., te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje, rashode, imovinu, te postupke javne nabave.

1. Planiranje

1.1. Financijski plan je izrađen u skladu s propisima i uputama Ministarstva financija. Navedenim planom za 2011. su planirani prihodi i primici, te rashodi i izdaci u iznosu 411.970.034,00 kn. Rashodi financirani iz zajma Međunarodne banke za obnovu i razvoj su ostvareni u značajno većem iznosu od planiranog. Rashodi za financiranje programa Potpora pravosudnom sektoru su planirani u iznosu 13.614.245,00 kn, a ostvareni su u iznosu 18.327.247,00 kn, što je za 4.713.002,00 kn ili 34,6% više od planiranog iznosa. Pojedini planirani prihodi značajno odstupaju od ostvarenih. Tako su, prihodi od pomoći iz programa IPA planirani u iznosu 41.321.923,00 kn, a ostvareni su u iznosu 19.466.827,00 kn, što je za 21.855.096,00 kn ili 52,9% manje od planiranog iznosa. Za financiranje aktivnosti Profesionalni razvitak sudskih savjetnika i budućih sudaca i državnih odvjetnika kroz uspostavu samoodrživog sustava izobrazbe prihodi od pomoći iz programa IPA su planirani u iznosu 4.243.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu manjem od planiranog za 92,5%. Za financiranje aktivnosti Daljnje poboljšanje institucionalnih kapaciteta prihodi od pomoći iz programa IPA su planirani u iznosu 3.813.000,00 kn, a nisu ostvareni, kao ni prihodi za aktivnost Implementacija e-Spisa na odabrane općinske sudove koji su planirani u iznosu 2.219.000,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže više pozornosti posvetiti planiranju prihoda i rashoda kako bi financijski plan bio realniji i u funkciji praćenja izvršenja ciljeva pojedinih aktivnosti.

1.2. *Ministarstvo se nije očitovalo na preporuku vezano uz planiranje.*

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Ministarstvo je u obvezi primjenjivati proračunsko računovodstvo u skladu s odredbama Zakona o proračunu, Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, te drugim provedbenim propisima.

Pojedini rashodi nisu planirani ni evidentirani na propisanom računu računskog plana proračuna, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Rashodi za plaće za prekovremeni rad ostvareni u iznosu 3.499.970,00 kn su evidentirani u okviru rashoda za plaće za redovan rad. Dio rashoda za kupnju zgrade Općinskog suda u Daruvaru u iznosu 743.734,00 kn, planiran je i evidentiran na rashodima za dodatna ulaganja u građevinske objekte, a trebalo ih je planirati i evidentirati unutar rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine.

Dio rashoda održavanja (opreme za grijanje i hlađenje, te komunikacijskih uređaja) u iznosu 119.910,00 kn je evidentiran u okviru rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine, a trebalo ih je evidentirati unutar rashoda za usluge.

Utvrđeni propusti u evidentiranju rashoda imaju za posljedicu netočno iskazane podatke o vrsti i iznosima rashoda u konsolidiranim financijskim izvještajima državnog proračuna, središnjeg proračuna, odnosno proračuna opće države.

Nadalje, u pojedinim slučajevima rashodi nisu evidentirani u razdoblju na koje se odnose. U poslovnim knjigama za 2011. su evidentirani rashodi za računalne usluge koji se odnose na 2010. u iznosu 1.411.244,00 kn. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, prema kojoj se rashodi iskazuju uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela, na temelju nastanka poslovnog događaja (obveze) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Popis imovine i obveza sa stanjem 31. prosinca 2011. je obavljen, ali nije cjelovit. Stanovi dani u najam, potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu i potraživanja za stanove dane u najam, nisu popisana. U poslovnim knjigama su evidentirana ulaganja u građevinske objekte u pripremi u iznosu 114.989.099,00 kn, a popisana su ulaganja u 21 građevinski objekt bez vrijednosnih pokazatelja, koji prema podacima iz poslovnih knjiga iznose 46.502.313,00 kn. U pojedinim slučajevima podaci u popisnim listama nisu uneseni u novčanim izrazima, a liste nisu potpisali članovi popisnog povjerenstva, što nije u skladu s odredbama članka 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je utvrđeno da se podaci o popisu unose pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste i da su popisne liste knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva.

Agenciji za upravljanje državnom imovinom nisu dostavljeni podaci za potrebe vođenja registra državne imovine. Odredbom članka 25. Uredbe o registru državne imovine (Narodne novine 55/11) je propisano da su sva tijela državne uprave, zavodi i pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska, kao i drugi korisnici državnog proračuna, dužni do 31. siječnja svake godine Agenciji dostaviti podatke, sa stanjem na dan 31. prosinca prethodne godine, o nekretninama u svome vlasništvu, kao i o svim drugim nekretninama koje koriste na temelju ugovora o zakupu, ugovora o najmu ili ugovora o korištenju. Nadalje je propisano, da su sve podatke o promjenama u stjecanju i raspolaganju nekretninama dužne dostaviti najkasnije u roku 30 dana od svake promjene.

Potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu na kojima je postojalo stanarsko pravo, nisu evidentirana u poslovnim knjigama Ministarstva, jer banka nije dostavila odgovarajuću dokumentaciju. Ugovori o prodaji navedenih stanova su zaključeni u ranijim godinama. Prihodi ostvareni prodajom su prihodi državnog proračuna. Poslove naplate i evidentiranja uplata obavlja banka na temelju ugovora zaključenog s Ministarstvom financija u ranijim godinama. Prema evidenciji banke, potraživanja za 1 087 prodanih stanova, koncem 2011. su iznosila 4.325.723,36 EUR (32.572.697,00 kn), od čega su dospjela 365.749,45 EUR (2.754.093,00 kn). Dospjeli obroci za 92 stana se ne plaćaju u roku. Ministarstvo poduzima mjere naplate (opomene – za dug do 1.000 EUR, a iznad toga iznosa Općinskom državnom odvjetništvu šalje zahtjev za prisilnom naplatom duga). S obzirom da mjere naplate nisu poduzimane pravodobno, naplata potraživanja je otežana. Također, za dio stanova nije upisano založno pravo, iako je ugovoreno.

Odredbom članka 47. Zakona o proračunu je propisano da su proračunski korisnici odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju nalaže planirati i evidentirati rashode na odgovarajućim računima računskog plana proračuna, te prema modificiranom računovodstvenom načelu, na temelju nastanka poslovnog događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Nadalje, nalaže obavljati popis ukupne imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a Agenciji za upravljanje državnom imovinom dostaviti podatke o imovini.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu na kojima je postojalo stanarsko pravo, kako bi u financijskim izvještajima bila iskazana cjelokupna potraživanja.

- 2.2. *Vezano za dostavljanje podataka o imovini Agenciji za upravljanje državnom imovinom, Ministarstvo navodi da je dio podataka dostavilo u travnju 2012., a preostale podatke će dostaviti naknadno.*

Vezano uz činjenicu da za dio stanova prodanih na obročnu otplatu nije upisano založno pravo u zemljišne knjige u korist Republike Hrvatske, Ministarstvo navodi da su upis založnog prava trebali provesti nadležni općinski sudovi prema službenoj dužnosti u vrijeme polaganja ugovora u zemljišne knjige od strane stjecatelja stana. Slijedom navedenoga, dio hipoteka je ostao neupisan u zemljišne knjige. Nadalje obrazlaže da u slučajevima kada Odjel za evidenciju i upravljanje nekretninama uoči da za određeni stan nije upisana hipoteka u zemljišne knjige, od nadležnog općinskog državnog odvjetništva se traži naknadni upis.

Na naloge vezano uz evidentiranje rashoda na propisanim računima i prema modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja, te popis imovine i obveza, Ministarstvo se nije očitovalo.

3. Rashodi

- 3.1. Rashodi i izdaci su planirani u iznosu 411.970.034,00 kn, a ostvareni su u iznosu 371.402.539,00 kn, što je za 40.567.495,00 kn ili 9,8% manje od planiranih. Ukupni rashodi i izdaci za 2011. su veći za 19.471.506,00 kn ili 5,5% u odnosu na 2010. Ostvareni rashodi i izdaci u 2011. se odnose na materijalne rashode u iznosu 177.816.930,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 71.278.049,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 63.744.096,00 kn, financijske rashode u iznosu 51.304.272,00 kn, izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 4.343.518,00 kn, te druge rashode u iznosu 2.915.674,00 kn.

Rashodi su ostvareni za financiranje 12 programa koji obuhvaćaju 36 aktivnosti, 54 kapitalna projekta i osam tekućih projekata. Rashodi za financiranje aktivnosti Zastupanje pred međunarodnim sudom i međunarodnim kaznenim sudovima su vrijednosno najznačajniji, a ostvareni su u iznosu 30.018.865,00 kn.

Nadalje, rashodi za financiranje naknada zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku su ostvareni u iznosu 29.835.081,00 kn. Iskazani su u okviru drugih nespomenutih financijskih rashoda programa Vođenje sudskih postupaka.

- Program Koordinacija i upravljanje pravosuđa

Rashodi programa Koordinacija i upravljanje pravosuđa su planirani u iznosu 165.097.420,00 kn za financiranje 14 aktivnosti, a ostvareni su u iznosu 164.537.906,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi u okviru ovog programa su ostvareni za aktivnost Administracija i upravljanje Ministarstva u iznosu 113.338.442,00 kn, te Zastupanje pred međunarodnim sudom i međunarodnim kaznenim sudovima u iznosu 30.018.865,00 kn.

Rashodi aktivnosti Administracija i upravljanje Ministarstva su planirani u iznosu 114.258.550,00 kn za financiranje redovite djelatnosti Ministarstva. Vrijednosno najznačajniji rashodi u okviru navedene aktivnosti su rashodi za zaposlene koji su ostvareni u iznosu 71.278.050,00 kn, te rashodi za intelektualne usluge u iznosu 5.041.536,00 kn.

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 71.278.049,00 kn. Koncem 2011. u Ministarstvu je bilo 616 zaposlenika. Plaće službenika i namještenika su obračunavane u skladu s propisima.

Ministarstvo je tijekom 2011. uz obračun plaće, obračunavalo i isplaćivalo prekovremene sate rada. Ukupno je obračunano i isplaćeno 51 700 prekovremenih sati rada za 397 zaposlenika. Od navedenog broja, za 117 zaposlenika su isplaćeni prekovremeni sati rada za više od 180 sati na godišnjoj razini, od kojih je 53 zaposlenika s više od 300 prekovremenih sati rada. Odredbom članka 45. Zakona o radu (Narodne novine 149/09 i 61/11) je propisano da prekovremeni rad pojedinog zaposlenika ne smije trajati duže od osam sati tjedno, odnosno 32 sata mjesečno, niti duže od 180 sati godišnje. Rashodi za prekovremene sate rada su ostvareni u iznosu 3.499.970,00 kn.

Rashodi za naknade prema ugovorima o djelu u okviru aktivnosti Administracija i upravljanje Ministarstva su ostvareni u iznosu 4.606.435,00 kn. Financirani su sredstvima državnog proračuna, a u odnosu na sredstva koja su za 2011. osigurana za plaće zaposlenika (planirano 71.576.000,00 kn) iznose 6,4%. Odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima je propisano da rashodi za naknade izvršiteljima usluga prema zaključenim ugovorima o djelu ne smiju prelaziti 2,0% ukupnog iznosa sredstava, koji je osiguran za plaće zaposlenika u tekućoj godini za to tijelo. Ostvareni rashodi za ugovore o djelu veći su od propisanog, što nije u skladu s odredbama navedenog Zakona. Ugovori o djelu zaključivani su s vanjskim suradnicima za obavljanje poslova izrade nacrtu prijedloga zakona, upisa u evidenciju predmeta u radu, ulaganje podnesaka u predmete, fotokopiranje, sređivanje predmeta prije davanja u rad, razne administrativne poslove i poslove edukacije vezane za uspostavu sustava upravljanja predmetima na sudovima i drugo. Prema navedenom, najveći dio poslova se odnosio na poslove iz redovne djelatnosti Ministarstva, a ugovori su tijekom 2011. produljivani. Ugovori o djelu su zaključivani i za obavljanje poslova državnih službenika, što nije u skladu s odredbom članka 62. Zakona o državnim službenicima. Navedenom odredbom je propisano da se pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, osim poslova koje obavljaju državni službenici iz članka 3. stavka 2. navedenog Zakona, mogu na temelju ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe. Navedene nepravilnosti uočene su i revizijama za ranije godine.

Rashodi za ugovore o djelu su povećani u odnosu na 2009. i 2010. kada su iznosili 3,7% u odnosu na ukupni iznos za plaće osiguran u državnom proračunu za 2009., odnosno 5,1% za 2010.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati i isplaćivati prekovremene sate u skladu s odredbama Zakona o radu. Vezano za zaključivanje ugovora o djelu, nalaže postupati u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima.

- Vođenje sudskih postupaka

Rashodi programa Vođenje sudskih postupaka su planirani u iznosu 27.405.942,00 kn za financiranje sedam aktivnosti, a ostvareni su u iznosu 32.135.656,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi u okviru programa su ostvareni za financiranje aktivnosti Povrede prava na suđenje u razumnom roku u iznosu 29.835.081,00 kn.

Pravo na suđenje u razumnom roku je pravo stranke u sudskom postupku da sud o njezinim pravima i obvezama, odnosno o optužbi za kazneno djelo odluči bez nepotrebnog odugovlačenja. Pravna osnova za isplatu naknada zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku je propisana odredbama Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (Narodne novine 49/02), te odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine 150/05, 16/07, 113/08, 153/09 i 116/10).

Stranka u sudskom postupku koja smatra da nadležni sud nije odlučio u razumnom roku o njezinom pravu ili obvezi ili o sumnji ili optužbi za kažnjivo djelo, može neposredno višem sudu uputiti zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku.

Nadležni sud određuje rok u kojem sud pred kojim se vodi postupak mora odlučiti o pravu ili obvezi, te određuje primjerenu naknadu koja pripada podnositelju i isplaćuje se iz državnog proračuna u roku tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva stranke za njezinu isplatu.

Na temelju pravomoćnih odluka sudova, a prema dostavljenim zahtjevima predlagatelja za isplatu, Ministarstvo financija je do konca 2010. obavljalo isplate dosuđenih naknada zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku. Prema podacima Ministarstva financija rashodi za naknade su tijekom 2007. ostvareni u iznosu 25.327.324,00 kn, u 2008. u iznosu 25.467.115,00 kn, u 2009. u iznosu 41.332.170,00 kn, a u 2010. u iznosu 35.832.568,00 kn.

U 2011. navedeni rashodi su evidentirani u poslovnim knjigama Ministarstva u iznosu 29.835.081,00 kn, a u poslovnim knjigama Ministarstva financija, u okviru rashoda Ostali izdaci države u iznosu 3.406.999,00 kn, te ukupni rashodi iznose 33.242.080,00 kn. Prema dopisu Ministarstva financija iz studenoga 2010., od siječnja 2011. zahtjevi za isplate se podnose Ministarstvu.

Do konca 2011. Ministarstvo je prema evidencijama urudžbenog upisnika, zaprimilo 9 551 predmet, od čega se na predmete iz ranijih godina (od 2008. do konca 2010.) odnosi 3 680 predmeta, a tijekom 2011. je zaprimljen 5 871 predmet.

Ministarstvo ima ustrojenu analitičku evidenciju broja zaprimljenih predmeta za isplatu naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, ali nema ustrojenu evidenciju o broju i vrijednosti riješenih predmeta.

S obzirom da se navedena naknada prema propisima treba isplatiti u roku tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva stranke za njezinu isplatu, a Ministarstvo ne raspolaže podacima o iznosu iz zahtjeva za isplatu, upitno je realno planiranje navedenih rashoda.

Nadalje, Ministarstvo bi trebalo ažurirati evidencije kako bi se izbjegla mogućnost naplate prema istoj sudskoj odluci dva puta i izvršavati pravomoćne sudske odluke u roku radi izbjegavanja dodatnih troškova ovršnog postupka, s obzirom da se radi isplate naknade nakon isteka zakonskog roka, stranke naplaćuju putem ovrhe.

Dopisom nadležne uprave Ministarstva financija iz prosinca 2010. je, između ostaloga, utvrđeno što treba sadržavati odobrenje (nalog za plaćanje) na temelju kojeg se obavlja isplata naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku. Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju je utvrđeno da nalozi za plaćanje ne sadrže dio podataka koji su navedeni u dopisu Ministarstva financija. Ne sadrže naznaku rješenja na temelju kojeg se odobrava isplata, datum donošenja rješenja, naziv suda koji je rješenje donio i datum pravomoćnosti rješenja, naziv razdjela, glave i stavke u državnom proračunu i broj računa državnog proračuna na teret kojih se isplata obavlja, te naznaku svrhe isplate.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti potpunu evidenciju predmeta o isplati naknada zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku. Skreće se pozornost da zbog nepotpunih podataka postoji rizik dvostruke naplate prema istoj sudskoj odluci, a zbog neizvršavanja pravomoćnih sudskih odluka u roku, dodatni troškovi ovršnog postupka.

Državni ured za reviziju predlaže sadržaj odobrenja za isplatu naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, upotpuniti podacima prema uputama Ministarstva financija.

- 3.2. *Vežano uz naloge koji se odnose na obračun prekovremenih sati i isplate naknada putem ugovora o djelu, Ministarstvo navodi da je poduzelo određene aktivnosti u cilju otklanjanja nepravilnosti i postupanja u skladu s propisima. Na nalog i preporuku vežano uz rashode programa Vođenje sudskih postupaka, Ministarstvo se nije očitovalo.*

4. Imovina

- 4.1. Ukupna vrijednost imovine koncem 2011. je iskazana u iznosu 328.036.684,00 kn. Vrijednosno najznačajnija imovina se odnosi na nefinancijsku imovinu u pripremi u iznosu 114.989.099,00 kn, građevinske objekte u iznosu 54.862.401,00 kn, prirodna bogatstva (zemljište) u iznosu 54.296.740,00 kn, te ulaganja u računalne programe u iznosu 28.669.971,00 kn. U okviru građevinskih objekata je evidentirana vrijednost dva stana i garaže u iznosu 590.162,00 kn.

U izvanbilančnim evidencijama je evidentirana vrijednost 96 stanova u iznosu 29.003.586,00 kn.

Prema pomoćnim evidencijama Sektora za upravljanje nekretninama i opće poslove, Ministarstvo raspolaže sa 191 stanom u vlasništvu Republike Hrvatske, u poslovnim knjigama su evidentirana dva stana, a izvanbilančno 96 stanova. Podaci o broju stanova s kojima raspolaže Ministarstvo evidentirani u poslovnim knjigama i pomoćnim evidencijama nisu cjeloviti i usklađeni.

Proces ažuriranja podataka o broju i namjeni stanova je započeo ranijih godina, međutim zbog nedostatka većeg dijela potrebne dokumentacije (ugovora, rješenja i drugih dokumenta na temelju kojih su stanovi dani u najam, korištenje i čuvanje, te podataka o vlasništvu), ustrojavanje odgovarajuće evidencije je otežano.

Procjena vrijednosti stanova je započela ranijih godina i trajala je do konca 2010. Procijenjeno je 96 stanova koji su evidentirani u izvanbilančnim evidencijama. Tijekom 2011. nije bilo procjene stanova.

U siječnju 2011. Ministarstvo je od Porezne uprave zatražilo podatke o prosječnoj vrijednosti stanova na tržištu za potrebe evidentiranja u poslovnim knjigama. Do dana obavljanja revizije traženi podaci nisu dostavljeni.

U pomoćnoj evidenciji stanova s kojima raspolaže Ministarstvo, koncem 2011. je evidentiran 191 stan, od čega su 84 stana u najmu, 52 stana su dana na korištenje za službene potrebe, 32 stana su prazna, 16 stanova je dato na čuvanje, a sedam stanova je bespravno useljeno (od kojih je za četiri stana iseljenje u tijeku – ožujak 2012.). Veći broj stanova je dan u najam ranijih godina, na temelju Odluke Komisije za stambeni prostor Vlade Republike Hrvatske iz travnja 1996. Navedenom Odlukom je dato ovlaštenje ministru pravosuđa za donošenje rješenja o dodjeli stanova u najam za službene potrebe zaposlenima u pravosudnim tijelima. Stanovi su dani i na čuvanje ranijih godina na temelju rješenja, sporazuma, ugovora ili naloga. Prema sporazumima iz ranijih godina (1991., 1993. ili 2002.) je utvrđeno da se stan daje na čuvanje do zaključenja ugovora o najmu, a najduže na vrijeme od godine dana od zaključenja sporazuma. Međutim, prava i obveze najmodavca i najmoprimca za razdoblje po proteku godine dana, nisu regulirani. Ugovore su zaključivali proračunski korisnici (zatvori, kaznionice, općinski, županijski, te prekršajni sudovi i drugi).

I u revizijama u prethodnim godinama, Državni ured za reviziju je upozoravao da evidencija stambenog fonda kojim upravlja Ministarstvo nije cjelovita i usklađena. U razdoblju od 2006. do 2011. podaci o broju stanova u pomoćnim evidencijama na koncu godine, su različiti. Tako je, 2006. evidentiran 51 stan, 2007. su evidentirana 184 stana, 2008. su evidentirana 172 stana, 2009. su evidentirana 182 stana, u 2010. je evidentirano 217 stanova, a u 2011. u pomoćnim knjigama je evidentiran 191 stan koji je dan Ministarstvu na upravljanje. Nadalje, broj praznih stanova od 2008. se povećao. Prema pomoćnim evidencijama, koncem 2008. su evidentirana 24 prazna stana, a koncem 2011. su evidentirana 32 prazna stana. Radi racionalnog korištenja državne imovine treba u što kraćem roku riješiti status praznih stanova.

Ministar je u ožujku 2011. donio Odluku o osnivanju Komisije za dodjelu stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo (dalje u tekstu: Komisija). Odlukom je utvrđeno da se Komisija osniva u svrhu dodjele stanova danih na upravljanje Ministarstvu radi rješavanja stambenih potreba djelatnika Ministarstva. Kriterije na temelju kojih će se dodjeljivati stanovi je u listopadu 2011. utvrdila Komisija. Odluka iz ožujka 2011. o osnivanju Komisije je stavljena izvan snage Odlukom iz veljače 2012. Odlukom iz veljače 2012. je, između ostalog, utvrđeno da se Odluka ne odnosi na stanove za službene potrebe, jer se isti dodjeljuju na temelju članka 12. Uredbe o raspolaganju nekretninama koje se daju na korištenje tijelima državne uprave ili drugim tijelima korisnicima državnog proračuna, te drugim osobama (Narodne novine 80/11). Komisija je do konca 2011. zaključila jedanaest ugovora o najmu stana, prema kojima je najamnina ugovorena u visini mjesečnog iznosa zajedničke pričuve.

Najmoprimci najamninu uplaćuju na račun državnog proračuna, na ime Ministarstva. Prema Odluci o utvrđivanju visine slobodno ugovorene najamnine (Narodne novine 120/00), najamnina se utvrđuje u visini dvostrukog mjesečnog iznosa zajedničke pričuve koja se plaća u stambenoj zgradi u kojoj se stan nalazi. Ugovorena visina najamnine nije u skladu s Odlukom.

Osim najamnine, najmoprimac plaća zajedničku pričuvu, komunalnu naknadu, struju, vodu, čistoću i druge troškove u vezi stanovanja, prema računima koje mu ispostave pružatelji odnosnih usluga. Početkom 2012. je zaključeno još 30 ugovora o najmu stana. Najmnine koje su ugovarali proračunski korisnici (zatvori, kaznionice, općinski, županijski, te prekršajni sudovi i drugi), prema izjavi odgovorne osobe, se uplaćuju na račun proračunskih korisnika iz razdjela Ministarstva.

Vlada Republike Hrvatske je u srpnju 2011. donijela Odluku o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 109/11). Predmet prodaje su stanovi, koje koriste najmoprimci i članovi uže obitelji, na temelju ugovora o najmu ili drugih akata. Zahtjevi za kupnju stana, prema Odluci mogli su se podnijeti do konca 2011. Točkom IV. navedene Odluke je određeno da državna tijela zaprimljene i cjelovito obrađene zahtjeve s prijedlogom odluke za prodaju stana dostave Agenciji za upravljanje državnom imovinom.

U vezi primjene Odluke o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je donijelo veći broj zaključaka, te utvrdilo da pravne osnove na temelju kojih se može ostvariti pravo na kupnju stana nisu rješenje o čuvanju stana, o dodjeli stana za službene potrebe, akt o privremenom korištenju stana, te akt o privremenom korištenju stana za nužni smještaj.

Utvrđeno je da pravna osnova za kupnju stana, može biti rješenje, odluka ili ugovor o najmu stana na određeno ili neodređeno vrijeme sa slobodno ugovorenom najamninom (koji još traje ili je u međuvremenu istekao), a rješenje je izdano ili ugovor zaključen s državnim tijelom, jedinicom lokalne samouprave ili pravnom osobom koja je bila raniji vlasnik.

Tijekom 2011. su zaprimljena 92 zahtjeva za kupnju 92 stana koja su dana na upravljanje Ministarstvu. Međutim, za prodaju je određeno 90 stanova, s obzirom da su za dva stana za koje su zaprimljeni zahtjevi za kupnju, prema očitovanjima tijela pravosudnog i zatvorskog sustava, predviđeni za službene potrebe. Od zaprimljena 92 zahtjeva, Agenciji za upravljanje državnom imovinom je, do vremena obavljanja revizije (ožujak 2012.) dostavljeno 28 zahtjeva, a za druge se upotpunjava dokumentacija.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi broj stanova kojima upravlja Ministarstvo, revidirati rješenja, ugovore i druge akte na temelju kojih se stanovi koriste, s obzirom da se u evidencijama ranijih godina razlikuju podaci o broju stanova, te stoga nisu pouzdani. Nadalje, nalaže evidentirati i uskladiti podatke o broju stanova u poslovnim knjigama i pomoćnim evidencijama, te u što kraćem roku riješiti status praznih stanova radi racionalnog korištenja državne imovine.

Također, nalaže mjesečnu najmninu ugovarati u visini dvostrukog mjesečnog iznosa zajedničke pričuve koja se plaća u stambenoj zgradi u kojoj se stan nalazi, u skladu s Odlukom o utvrđivanju visine slobodno ugovorene najamnine.

Državni ured za reviziju predlaže u rješavanje problematike stanova koji su dani Ministarstvu na upravljanje, uključiti unutarnju reviziju.

- 4.2. *Vezano uz visinu najamnine, Ministarstvo navodi da je odredbom članka 89. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima propisano da pričuvu za stan, ako nije drugačije određeno, plaća vlasnik stana. U navedenim slučajevima, vlasnik stana je Republika Hrvatska, te je Ministarstvo u njeno ime dužno plaćati pričuvu.*

S obzirom na navedeno, te zbog smanjenja administrativnih poslova vezano uz plaćanje pričuve za stanove, koju je Ministarstvo plaćalo iz uplaćenih najamnina, Komisija za dodjelu stanova u vlasništvu Republike Hrvatske je donijela Odluku da se visina najamnine u ugovorima o najmu utvrdi u visini pričuve za stan, budući je ugovorima o najmu, obveza plaćanja pričuve prenesena na najmoprimce. Nadalje navodi da se time smanjio opseg administrativnih poslova, te osiguralo redovito plaćanje pričuve i najamnine za stanove. O plaćenim pričuvama, kao i o eventualnim zakašnjenjima u plaćanju, Ministarstvo izvještavaju upravitelji zgrada. Ministarstvo također obrazlaže, da Odluka Komisije o visini najamnine nije u skladu s Odlukom Povjerenstva Vlade za upravljanje imovinom Republike Hrvatske iz 2000., ali je mišljenja da je u skladu s odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, te Zakona o najmu stanova.

5. Javna nabava

5.1. Prema Izvješću o javnoj nabavi, Ministarstvo je u 2011. ugovorilo nabavu roba, usluga i radova u vrijednosti 123.388.039,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost), od čega je u Elektroničkom oglasniku javne nabave objavljena nabava u vrijednosti 81.318.038,00 kn. U okviru provedenih postupaka javne nabave, zaključen je 61 ugovor, od čega 32 za nabavu roba u vrijednosti 16.165.750,00 kn, 19 za nabavu usluga u vrijednosti 34.987.273,00 kn i deset za nabavu radova u vrijednosti 30.165.015,00 kn. Od ukupnog broja zaključenih ugovora, na temelju otvorenog postupka javne nabave su zaključena 53 ugovora u iznosu 74.829.260,00 kn, dva ugovora na temelju pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave u iznosu 5.295.834,00 kn, te šest ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II. B Zakona o javnoj nabavi u iznosu 1.192.944,00 kn. Evidentirana je nabava roba, usluga i radova pojedinačne vrijednosti do 70.000,00 kn u iznosu 15.375.695,00 kn, te ugovorena vrijednost nabave prema godišnjim ugovorima zaključenim na temelju okvirnih sporazuma u iznosu 26.694.307,00 kn.

Ministarstvo je poništilo 17 postupaka, jer u većem broju slučajeva na nadmetanje nije pristigla niti jedna prihvatljiva ponuda ili je ukupna ponuđena cijena bila veća od planiranih sredstava. Rješenjima Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave poništena su četiri postupka nabave, devet žalbi je odbijeno kao neosnovane, dok je jedan postupak obustavljen po žalbi žalitelja.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti pri nabavi roba u vrijednosti 1.723.573,00 kn, od čega se na nabavu uredskog namještaja odnosi 1.209.264,00 kn, klima uređaja 400.647,00 kn, te telefona i drugih komunikacijskih uređaja 113.662,00 kn. Navedena roba je nabavljena bez provođenja propisanih postupaka javne nabave. S obzirom da je vrijednost navedenih nabava iznad 70.000,00 kn, trebalo je provesti postupke nabave na jedan od načina propisanih odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Državni ured za reviziju nalaže nabavu roba obavljati u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

5.2. *Vezano uz nabavu Ministarstvo obrazlaže da se nabava obavljala kroz nekoliko unutarnjih ustrojstvenih jedinica. Tajništvo je, u skladu s odredbama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa iz ožujka 2010., provodilo nabavu za Ministarstvo i kaznena tijela za pojedine predmete nabave u Sektoru za javnu nabavu, ugovaranje i materijalno poslovanje.*

Pored toga, i Sektor investicijskih poslova i planiranja opreme u pravosudnom sustavu je provodio nabavu putem narudžbenica. U tako organiziranoj nabavi, Tajništvo nije bilo upoznato o pojedinim nabavama koje je provodio Sektor investicijskih poslova i planiranja opreme u pravosudnom sustavu, što je dovelo do dijeljenja predmeta nabave. Osim navedenoga, nije postojala ni zajednička evidencija utrošenih proračunskih sredstava prema kapitalnim projektima.

Vezano uz nabavu uredskog namještaja, Ministarstvo obrazlaže da je postupke nabave za potrebe pravosudnih tijela tijekom 2011. provodio Sektor investicijskih poslova i planiranja opreme u pravosudnom sustavu, dok je za potrebe unutarnjih ustrojstvenih jedinica Ministarstva, nabavu uredskog namještaja provodio Sektor za javnu nabavu, ugovaranje i materijalno poslovanje.

Nadalje obrazlaže da je u lipnju 2011. ostvareno značajno poboljšanje uvođenjem jedinstvenog informacijskog sustava e-narudžbenice, temeljem kojeg se sve narudžbenice pišu i izdaju na jednom mjestu, čime je omogućeno praćenje i kontrola izdanih narudžbenica. Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa (Narodne novine 38/12), došlo je do promjena u djelokrugu Ministarstva, te su navedeni sektori postale službe u okviru Glavnog tajništva Ministarstva, slijedom čega je Služba za javnu nabavu i materijalno poslovanje preuzela i nabavu opreme i namještaja i za pravosudna tijela. Navedena Služba je provela otvoreni postupak za nabavu uredskog namještaja za potrebe Ministarstva i pravosudnih tijela, te su zbog ponavljanja postupka, ugovori zaključeni u prosincu 2011.

Vezano uz nabavu klima uređaja, Ministarstvo obrazlaže da je nabavu za pravosudna tijela obavio Sektor investicijskih poslova i planiranja opreme u pravosudnom sustavu unutar Uprave za organizaciju pravosuđa, te su narudžbenice za svaku nabavu odobravao ravnatelj navedene Uprave, odnosno nadležni državni tajnik. Nadalje navodi da se i kod nabave klima uređaja, kao i kod radova, rukovodilo mišljenjem da svako tijelo zasebno obavlja nabavu, s obzirom na mjesto izvršenja (lokaciju) i vrstu radova, te iz navedenog razloga za navedene robe/radove nije proveden postupak javne nabave, nego je nabava obavljena narudžbenicama. Ministarstvo je u listopadu 2011. pokrenulo otvoreni postupak javne nabave za navedene robe koji je poništila Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, te je postupak ponovljen u 2012.

Ministarstvo navodi da se pri nabavi telefona i drugih komunikacijskih uređaja rukovodilo istim razlozima kao i u odabiru postupaka nabave uredskog namještaja i klima uređaja. Sektor investicijskih poslova i planiranja opreme u pravosudnom sustavu je opremao pravosudna tijela, te se nabava obavljala putem narudžbenica. Nadalje navodi da se radi o nabavi telefonskih centrala, odnosno nabavi telefonskih aparata koji su dva zasebna predmeta nabave, od kojih ni jedna ne prelazi iznos od 70.000,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2011. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Nalozi koji su dani u okviru obavljene financijske revizije za 2010., a odnose se na planiranje, računovodstveno poslovanje, rashode, imovinu i javnu nabavu, nisu izvršeni, odnosno nepravilnosti su ponovljene.
 - U pojedinim slučajevima rashodi nisu planirani ni evidentirani na propisanom računu računskog plana proračuna, a pri evidentiranju rashoda u pojedinim slučajevima nije primijenjeno načelo nastanka poslovnog događaja. Stanovi dani u najam, potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu i potraživanja za stanove dane u najam, nisu popisana. Popis ulaganja u građevinske objekte u pripremi nije obavljen u cijelosti. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu iskazana potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu na kojima je postojalo stanarsko pravo, a prema podacima banke koncem 2011. su iznosila 4.325.723,36 EUR, od čega dospjela 365.749,45 EUR. (točka 2. Nalaza)
 - Ministarstvo je tijekom 2011. obračunavalo i isplaćivalo prekovremene sate rada. Za 117 zaposlenika je isplaćeno više od 180 prekovremenih sati rada na godišnjoj razini. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 45. Zakona o radu, prema kojoj prekovremeni rad pojedinog zaposlenika ne smije trajati duže od osam sati tjedno, odnosno 32 sata mjesečno, niti duže od 180 sati godišnje.

Rashodi za naknade prema ugovorima o djelu, ostvareni u okviru aktivnosti Administracija i upravljanje Ministarstva, financirani su sredstvima državnog proračuna u iznosu 4.606.435,00 kn. Navedeni rashodi iznose 6,4% sredstava osiguranih za plaće zaposlenika, a odredbama Zakona o državnim službenicima je propisano da ne smiju prelaziti 2,0%. (točka 3. Nalaza)
 - Podaci o broju stanova evidentirani u poslovnim knjigama i pomoćnim evidencijama nisu cjeloviti i usklađeni. Prema pomoćnim evidencijama Ministarstvo raspolaže sa 191 stanom u vlasništvu Republike Hrvatske, u poslovnim knjigama su evidentirana dva stana, a izvanbilančno 96 stanova. U evidencijama ranijih godina, podaci o broju stanova se razlikuju, te stoga nisu pouzdani. Koncem 2011., prema pomoćnim evidencijama su prazna 32 stana, koje radi racionalnog korištenja državne imovine treba riješiti u što kraćem roku. Komisija za dodjelu stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo je do konca 2011. zaključila jedanaest ugovora o najmu stanova.

Najamnina je ugovorena u visini mjesečnog iznosa zajedničke pričuve, što nije u skladu s Odlukom o utvrđivanju visine slobodno ugovorene najamnine, prema kojoj se najamnina utvrđuje u visini dvostrukog mjesečnog iznosa zajedničke pričuve. (točka 4. Nalaza)

- Za nabavu roba u vrijednosti 1.723.573,00 kn, koja se odnosi na nabavu uredskog namještaja u vrijednosti 1.209.264,00 kn, klima uređaja u vrijednosti 400.647,00 kn, te telefona i drugih komunikacijskih uređaja u vrijednosti 113.662,00 kn, nisu provedeni postupci nabave propisani odredbama Zakona o javnoj nabavi. (točka 5. Nalaza)

4. Ministarstvo obavlja poslove koji se odnose na područje građanskog, kaznenog i trgovačkog prava te upravnog sudovanja, ustrojstvo i rad te stručno osposobljavanje i usavršavanje sudaca, državnih odvjetnika i djelatnika u sudovima, državnim odvjetništvima, tijelima nadležnim za vođenje prekršajnog postupka i tijelima koja izvršavaju kaznene prekršajne sankcije, upravne i druge poslove u javnom bilježništvu i odvjetništvu, sudske i javnobilježničke pristojbe, međunarodnu pravnu pomoć, izvršavanje kaznenih i prekršajnih sankcija, pomilovanja i uvjetne otpuste, te informatizaciju pravosuđa. Obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na pravo vlasništva, imovinskopravne poslove glede građevinskoga, poljoprivrednog i šumskog zemljišta, komasaciju, te imovinu stranih državljana. Nadalje, obavlja nadzor nad poslovima uprave u tijelima sudbene vlasti, državnim odvjetništvu i tijelima za vođenje prekršajnog postupka, poslove zastupanja Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava u Strasbourgu i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom. Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su prihodi iz državnog proračuna uključujući i inozemno zaduživanje, prihodi od pomoći iz programa EU, te drugi izvori. Zakonski predstavnik Ministarstva do 22. prosinca 2011. je bio Dražen Bošnjaković, a od 23. prosinca 2011. Orsat Miljenić. Koncem 2011. Ministarstvo je imalo 616 zaposlenika. Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga, Ministarstvo je za 2011. planiralo prihode, rashode i izdatke u iznosu 411.970.034,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 366.234.247,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 371.402.539,00 kn, te manjak prihoda za 2011. iznosi 5.168.292,00 kn. Vrijednosno najznačajniji su prihodi ostvareni iz državnog proračuna u iznosu 342.143.994,00 kn ili 93,4% ukupnih prihoda. Vrijednosno najznačajniji rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 177.816.930,00 kn i čine 47,9% ukupno ostvarenih rashoda i izdataka, te rashode za zaposlene u iznosu 71.278.049,00 kn i rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 63.744.096,00 kn. Tijekom 2011. je financirano 12 programa koji obuhvaćaju 36 aktivnosti, 54 kapitalna projekta i osam tekućih projekata. Vrijednosno značajniji programi su Koordinacija i upravljanje pravosuđa u iznosu 164.537.906,00 kn, Informatizacija, modernizacija i održavanje informacijskog sustava u iznosu 63.290.134,00 kn, Izgradnja, obnova, održavanje i opremanje zgrada u iznosu 40.142.732,00 kn, Vođenje sudskih postupaka u iznosu 32.135.656,00 kn, te Potpora pravosudnom sustavu u iznosu 18.327.247,00 kn. Potraživanja su koncem 2011. iznosila 998.530,00 kn, a u odnosu na 2010. su veća za 787.540,00 kn. Obveze su koncem 2011. iznosile 44.251.246,00 kn, od čega se vrijednosno najznačajnije odnose na obveze za zajmove u iznosu 13.969.616,00 kn, te na obveze za materijalne rashode u iznosu 11.126.920,00 kn. Obveze su u odnosu na 2010. veće za 1.433.135,00 kn ili 3,3%.

Revizijom za 2011. utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na nepostupanje prema nalogima i preporukama prethodne revizije, planiranje, računovodstveno poslovanje, rashode, imovinu i javnu nabavu, dijelom su posljedica nezadovoljavajućeg funkcioniranja sustava unutarnjih financijskih kontrola, te su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja.

S obzirom na značaj i važnost pouzdanog sustava unutarnjih financijskih kontrola, kao skupa postupaka koji osiguravaju učinkovito poslovanje u skladu sa zakonima i propisima te točnost i pravilnost evidentiranja poslovnih promjena, Državni ured za reviziju predlaže i nadalje razvijati učinkovit sustav financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i Strategijom, te Planom uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola.